

50-luvun alku
Tuulan tarina

Lunta! Lopultakin lunta. Tästä tulee hyvä päivä. Maltoin tuskin syödä aamupuuroani. Äiti puki minut lämpimästi isän vanhasta palttoosta tekemiinsä housuihin ja takkiin. Lakki päähän, vanttuut käteen, saappaat jalkaan ja ulos. Martti, paras kaverini, asui tien toisella puolella. Leikimme joka päivä yhdessä. Martti oli juuri täyttänyt viisi vuotta niin, että hän oli minua melkein puoli vuotta nuorempi. Se ei haitannut nyt, kun olimme molemmat viisivuotiaita. Martti oli tosi rohkea ja kiltti. Meille ei tullut koskaan riitaa. Hän oli sanonut äidilleen, että menee minun kanssani naimisiin, kun tullaan isoiksi. En ymmärtänyt, miksi aikuiset nauroivat.

Juoksin heidän pihalleen ja huusin kovaa:

- Marttii! Marttii! Tule uuloos!

Mitään ei tapahtunut. Koputin oveen. Martin äiti tuli avaamaan. -Pääseekö Martti ulos, kysyin. Pelotti vähän, kun edellisenä päivänä oli sattunut haaveri. Oli ensimmäisiä pakkaspäiviä ja sadevesitynnyrit, rännien alla, olivat jäässä. Hienoa, lasinkirkasta jäätä. Martti väitti, että se kantaa. Minä en ollut asiasta niinkään varma. Laitettiin sahapukki tynnyrin viereen ja Martti kiipesi jälle seisomaan.

- Hei hurraa! Martti huusi. – Minä olen jääkuningas ja hallitsen täältä ylhäältä koko Itäharjua.

- Varo! Tule pois, minä yritin. Pelotti.

Martti hyppäsi tasajalkaa. Jää kantoi. Martti hyppäsi toisen kerran. Jää petti ja Martti oli kainaloita myöten vedessä. Kummallista, kuinka nopeasti Martti pääsi pois tynnyristä, vaikka siellä sisäpuolella ei ollut sahapukkia. Hänelle tuli niin kiire kotiin, lämpimään, että en ehtinyt nähdä itkikö hän. Kotona hän sanoi, että oli kaupan luona pudonnut ojaan. Vahinko vaan, että Martin äiti oli nähnyt koko tapahtuman. Nyt minä pelkäsin, ettei Martti pääse tänään ulos.

- Pääsee, vastasi Martin äiti, - heti, kun on syönyt kaljavellinsä.

Niillä syötiin aina kaljavelliä. Se näytti hyvältä, mutta minä en ollut saanut sitä koskaan maistaa. Meillä ei tehty kaljavelliä.

- Tosi hyvä "ojassi"-päivä, Martti sanoi ulos tullessaan.

Katujen reunoilla olevat sadevesiojat olivat nyt lumen peitossa. Konttasimme ojan pohjaa, Martti edellä ja minä perässä eivätkä kadulla kulkijat huomanneet meitä. Se oli tosi jännittävää. Ihan kuin olisimme olleet näkymättömiä. Kuului askeleita. Painauduimme liikkumattomiksi ojan pohjalle.

- Kortit eivät tahdo riittää alkuunkaan, sanoi joku tuntematon täti. – Oikeaa kahvia tekisi mieli.

Puhuivat aikuisten asioita. Emme jaksaneet kuunnella. Kun tätien ääniä ei enää kuulunut, jatkoimme konttaamista. Ojia pitkin voi jatkaa vaikka kuinka pitkälle, vaikka ulkomaille asti. Kerran yritimme tätä samaa leikkiä kesällä. Ojat olivat kasvien peitossa. Kun hyppäsin ojaan, osuin suoraan nokkosiin ja joka paikkaan sattui koko illan.

Kauempaa alkoi kuulua kovaäänistä puhetta ja naurua.

- Ne on Peronkadun sällit, Martti kuiskasi. - Nyt piiloon.

Kaivauduimme kiireesti lumeen. Viime hetkessä huomasin, että Martin jalka näkyi ja heitin lunta päälle. Poikajoukko kulki ohi eikä huomannut mitään.

- Siinä näit, että me ollaan oikeasti näkymättömiä, Martti sanoi.

Jatkoimme matkaa ja minä kerroin, missä kulloinkin ollaan:

- Nyt ohitettiin kauppa, nyt Posliinitehdas, nyt koko Turku, nyt tullaan ulkomaille, nyt neekerien maahan asti.

- Martti syömään! - Tuula syömään! Kuului yläpuolelta. Me nousimme ojasta ja olimme saman tien taas Itäharjulla.

Syömisen jälkeen emme päässeet ulos, kun kaikki vaatteet olivat märkiä. Illalla leikimme Martin kotona autoleikkiä. Kuljetimme autoja välillä pöydänjalkaa ylös ja välillä Martin isän housunlahjetta alas.

- Eikö tässä huushollissa saa hetkenkään rauhaa, Martin isä sanoi ja yritti lukea lehteä. –Lopeta heti tuo riehuminen. Minulla on ollut raskas työpäivä.

Vauhti sen kuin kiihtyi. Väsyneenä Martti oli tosi taitava ärsyttämään isäänsä. Lopulta isä yritti tarttua Marttiin ja Martti ryömi pöydän alle ja siitä sängyn alle ja pöydän ympäri isä perässään. Minä juoksin itkien kotiin.

- Martti saa taas selkäänsä, minä itkin.

- Joko taas, äiti sanoi ja otti minut sylilohdutukseen.

En minä oikeastaan ollut koskaan nähnyt Martin saavan selkäänsä. Juoksin aina kotiin ennen kuin Martin isä sai poikansa kiinni. En uskaltanut jäädä katsomaan, mitä tapahtuisi.

Äiti lämmitti hellalla, kattilassa vettä. Alkoi olla iltapesun ja nukkumaanmenon aika.

Unta odotellessa suunnittelin huomista. Siitä tulisi hieno kelkkailupäivä. Meidän kohdalta

Karjakatu lähti jyrkästi alas ja teki alhaalla mutkan. Nimitimme sitä kurvimäeksi. Siinä sai hyvän vauhdin ja mutka vaati taitoa. Kerran mutkassa tuli auto vastaan ja siinä oli vähällä käydä huonosti.

Onneksi me olimme taitavia ja ohjasimme lumipenkkaan. Ajaja soitti torvea. Eipä antanut arvoa meidän ohjaustaidollemme.

Muistelin sitä sängyssä, unta odotellessa ja nauratti, kunnes äiti komensi hiljaiseksi.

Pistin suun ja silmät tiukasti kiinni ja lähdin Nukkumatin kanssa lumihiihtaleen kyydissä lentämään.